

ціях у зв'язку з успішним завершенням того чи іншого виду пізнавальної діяльності.

Оскільки потреба в самоосвіті формується безпосередньо в процесі діяльності, необхідна спеціальна організація такої роботи у вищих навчальних закладах. Тому перспективним напрямом є розробка моделі формування готовності до самоосвітньої діяльності студентів вищих навчальних закладів.

Література

1. Пидкасистый П.И. Психолого-дидактический справочник преподавателя высшей школы / П.И. Пидкасистый, Л.М. Фридман, М.Г. Гарунов. – М. : Педагогическое общество России, 1999. – 354 с.
2. Енциклопедія освіти. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Громцева А.К. Формирование у школьников готовности к самообразованию / А.К. Громцева. – М. : Просвещение, 1983. – 144 с.
4. Руководство по самообразованию школьников: Из опыта работы / [ред.-сост. Б.Ф. Райский, М.Н. Скаткин]. – М. : Просвещение, 1983. – 143 с.

БУДАНОВА Л.Г., ТОРЯНИК Л.А.

ДІАГНОСТИКА ЯКОСТІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВНЗ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

На початку нового тисячоліття істотно зросла роль освіти в сучасній цивілізації. Європейський досвід переконливо свідчить, що чим вищий рівень освіти населення, тим краще живуть люди. Тому перед суспільством, педагогами стоїть завдання формування в молодого покоління таких якостей, як:

- прагнення до навчання впродовж усього життя;
- постійний пошук найкращих шляхів вирішення життєвих проблем;
- готовність своєю навчальною, а потім і практичною роботою як закласти фундамент власного соціального успіху, так і зробити внесок у суспільну, державну справу.

Освіта в сучасних умовах є потужним чинником розвитку духовної культури українського народу, відтворення інтелектуальних і продуктивних сил суспільства, запорукою громадянського миру й майбутніх успіхів у зміцненні та затвердженні авторитету України як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної й правової держави – повноправного члена європейської та світової спільноти.

Якість освіти є категорією, яка за своєю суттю відображає різні аспекти освітнього процесу: філософські, соціальні, педагогічні, політичні, демографічні, економічні. Якість освіти трактується як суспільний ідеал освіченості людини, результат її навчальної діяльності, процес організації навчання та виховання, критерій функціонування освітньої системи.

Значення іноземної мови в сучасному світі настільки велике, що її знання не є привілеєм і розкішшю. Вивчення англійської мови сьогодні є своєрідним вікном у світ. Володіючи мовою міжнародного спілкування, кожен зможе досягти поставлених цілей за допомогою нових можливостей. Знання іноземної мови – це одна з найважливіших складових сучасної успішної людини та надійна інвестиція в умовах ринкової економіки.

Сьогодні педагогічною наукою накопичений певний досвід вивчення та впровадження моніторингу якості навчальних досягнень, діагностики знань студентів за допомогою тестування в навчально-виховний процес вищих закладів освіти. Цю проблему розглядали такі українські вчені, як: І.Є. Булах, О.П. Волосовець, В.Ф. Москаленко, В.П. Черних та ін.

Проблема професійної освіти з урахуванням ефективності використання технологій підготовки студентів привертала увагу таких учених, як: А.І. Бублик, П.Н. Ісаєва, Л.Д. Карпишова, Р.М. Лотовська, А.А. Миролуб, Л.О. Михайлова, О.І. Моїсеєнко, Т.Н. Нікуліна, В.К. Розова, Н.К. Скляренко, І.О. Смолюк, В.О. Тюріна та ін.

Значний інтерес для наукового пошуку становлять праці сучасних авторів США, які розглядали основні концепції професійної підготовки: Дж.С. Беннінг, Д. Віадеро, І.А. Вінн, В.Дж. Гатчінз, Г. Кірченбаум, Л. Колберг, М. Прат, Л.І. Расс, С.Б. Сайман, К.П. Скот, В. Хантер.

Мета статті – розкрити ефективність тестування як оптимальну форму діагностики навчальних досягнень студентів у процесі вивчення іноземних мов.

Для контролю та оцінювання рівня знань використовують як традиційні, так і новітні сучасні засоби діагностики [3], такі як:

- усна форма перевірки знань або усне опитування;
- письмова форма перевірки знань або письмова робота;
- співбесіда у формі інтерв'ю;
- тестування.

Аналіз наукових праць з питань контролю знань показав, що недоліком традиційних методів є інформаційна однозначність, відсутність об'єктивних вимірних показників, однобічність і суб'єктивний вплив на результат контролю. Крім того, проведення контролю знань у традиційній формі вимагає забагато аудиторного часу, дефіцит якого сьогодні мають викладачі майже всіх ВНЗ. Серед вищенаведених засобів діагностики найбільш поширеними є методи контролю та оцінювання знань шляхом тестування, враховуючи, що тестовий контроль – це універсальна форма контролю знань, завдяки якій діагностика та оцінювання рівня знань здійснюється об'єктивно, швидко, охоплює весь матеріал навчального курсу, дає результат з чітким розмежуванням.

Тестування як сучасний метод діагностики та оцінювання рівня знань студентів у процесі вивчення іноземних мов може бути застосований у вирішенні таких педагогічних завдань [4]:

- визначення рівня здобутих знань, умінь і навичок;
- одержання оцінки відповідності фактичного рівня навченості заданим вимогам;

– одержання порівняльної оцінки рівня навченості в різних групах студентів.

Головною метою системи тестового контролю та оцінювання знань у вищих закладах освіти є управління навчальним процесом в оволодінні знаннями з фундаментальних та професійно орієнтованих дисциплін. Залежно від цілей тестовий контроль виконує різноманітні функції: управлінську, мотиваційно-орієнтувальну, контрольну, констатувальну, оцінну, навчальну, освітньо-виховну, розвивальну, коригувальну та прогнозну.

Основні принципи, на яких базується тестовий контроль, подано на рис.

Рис. Основні принципи тестового контролю

Важливими педагогічними умовами ефективного впровадження тестового контролю знань є послідовність та систематичне використання тестових завдань під час викладання дисципліни. Встановлено, що тестовий контроль, який забезпечує врахування педагогічних умов упровадження тестування сприяє [2, с. 9]:

- формуванню позитивної мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- підвищенню якості знань студентів та ефективності контролю в процесі навчання;
- економії часу на заняттях;
- формуванню адекватної самооцінки, підвищенню рівня самостійності студентів.

У системі тестового контролю у вищих навчальних закладах реалізуються п'ять видів тестування: стартове, поточне, рубіжне, підсумкове й

заклучне, а також використовується розподіл тестування за видами, який подано в таблиці.

Таблиця

Розподіл тестування за видами

Підстава класифікації	Види тестування
Статус результатів виконання тесту	неофіційне тестування з низьким статусом результатів
	офіційне тестування з високим статусом результатів
Ступінь стандартизованості	нестандартизоване
	локально стандартизоване
	стандартизоване тестування (ліцензійні іспити)
Специфіка тестових завдань	завдання закритої форми
	завдання відкритої форми
	завдання з короткою вільною відповіддю
	завдання з розгорнутою відповіддю
	завдання-перестановки
Форма проведення	письмове
	усне
	комп'ютеризоване
	фронтальне
	індивідуальне

Для оцінювання відповідей у процесі тестування найчастіше використовуються об'єктивний (за ключем) та суб'єктивний (за критеріальною рейтинговою шкалою) методи оцінювання.

На кафедрі іноземних мов у Національному фармацевтичному університеті постійно використовуються тестові завдання для визначення рівня знань студентів:

Застосування тестових завдань у розділі “Усне та писемне мовлення” дає змогу:

- удосконалити й поглибити лінгвістичі, комунікативні, лінгвокраїнознаві та навчально-пізнавальні компетенції студентів;
- забезпечити вільне, нормативно-правильне й функціонально-адекватне володіння всіма видами мовленнєвої діяльності.

Застосування тестових завдань у розділі “Практична фонетика” дає змогу:

- послідовно закріпити, розширити та поглибити, здійснити подальшу систематизацію знань, здобутих під час вступного корективного фонетичного курсу;
- вдосконалити практичні вміння та навички з фонетики;
- розширити термінологічний запас.

Застосування тестових завдань у розділі “Практична граматики” дає змогу:

- формувати в студентів уміння володіння основами морфології та синтаксису;
- формувати вміння граматично коректно формулювати усні та письмові відповіді монологічного й діалогічного мовлення.

Навчання іноземної мови на належному рівні було й залишається невід'ємною складовою процесу формування сучасного фахівця на кафедрі іноземних мов. Головною метою навчання іноземної мови є формування комунікативної компетенції; вміння вишукувати повну інформацію під час читання іншомовних текстів, розуміти співрозмовника, а також висловлювати грамотно свою думку в усній чи письмовій формах.

Висновки. Педагогічне тестування – один з найбільш стандартизованих та об'єктивних методів контролю й оцінювання знань, умінь і навичок студентів, яке позбавлене таких традиційних недоліків інших засобів оцінювання знань, як неоднорідність вимог, суб'єктивність екзаменаторів, невизначеність системи оцінок тощо.

Література

1. Бабанский Ю.К. Оптимизация процесса обучения / Ю.К. Бабанский. – М. : Педагогика, 1977. – 218 с.
2. Основи педагогічного оцінювання / [за ред. І.Є. Булах]. – К., 2006. – Ч. 1. – 250 с.
3. Вербицкий А.А. Активное обучение в Высшей школе. Контекстный подход / А.А. Вербицкий. – М. : Педагогика, 1990. – 260 с.
4. Данилов М.А. Дидактика К.Д. Ушинского / М.А. Данилов ; [под ред. действ. чл. АПН РСФСР Е.Н. Медынского]. – М. : Наука, 1960. – 294 с.
5. Коменский Я.А. Великая дидактика / Я.А. Коменский // Избранные педагогические сочинения : в 2 т. – М. : Наука, 1955. – Т. 2. – 200 с.
6. Нечепоренко Л.С. Педагогика личности : учеб. пособ. / Л.С. Нечепоренко. – Х. : ХГУ, 1992. – 160 с.
7. Пасинок В.Г. Теорія та методика мовної підготовки учителя в університеті / В.Г. Пасинок. – Х. : Основа, 1998. – 306 с.
8. Higher Education in Europe / UNESCO European Centre for Higher Education. 1993. – Vol. XVIII. – № 2.
9. Guttman L.L. The problem of attitude and opinion measurement / L.L. Guttman. – N. Y. : Wiley, 1986. – P. 2–34.

ГУСЕЛЬНИКОВА С.В.

ПРО СУЧАСНИЙ СТАН РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМИ ЗМІСТУ ПІДРУЧНИКА З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ (ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 6.020207 “ДИЗАЙН”)

Загальні зміни в соціальному, економічному та політичному житті, інтегративні й культурні процеси в Україні призвели до виникнення нових галузей професійної діяльності, що зумовило необхідність розробки нових освітніх програм для підготовки фахівців за цими спеціальностями у вищих навчальних закладах.